

กองส่งเสริมการบริหารวิชาการ
รับที่ 0102
วันที่ 10 ม.ค. 2568
เวลา 15.50 น.

มหาวิทยาลัยนเรศวร
รับที่ 00230
วันที่ 10 ม.ค. 2568
เวลา 10.05 น.

ที่ ศร ๐๐๑๒.๑/ว

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญชวนยื่นเอกสารข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย

เรียน มหาวิทยาลัยนเรศวร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (Terms of reference) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” พร้อมตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรฯ จำนวน ๒๓ แผ่น
๒. ข้อปฏิบัติสำหรับที่ปรึกษาในการยื่นข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ แผ่น

ด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ มีความประสงค์จะจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

คณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านได้ยื่นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง และเป็นผู้มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงขอเชิญท่านยื่นข้อเสนอโครงการศึกษาดังกล่าว โดยสามารถยื่นได้ ๒ ช่องทาง ได้แก่ ช่องทางที่ ๑ นำข้อเสนอมายื่นเองภายในวันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ กลุ่มงานพัสดุ สำนักบริหารกลาง ชั้น ๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ หรือช่องทางที่ ๒ ส่งข้อเสนอโครงการฯ ทางไปรษณีย์ โดยให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนด่วนพิเศษ (EMS) ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เท่านั้น โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะถือวันที่ประทับตราไปรษณีย์ต้นทางภายในวันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ภายในเวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นวันส่งข้อเสนอโครงการ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณา ข้อเสนอโครงการที่ส่งให้สำนักงานฯ ภายหลังจากวันและเวลาดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่ นายปวีตร จันทรแท่น เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑ หรือ ๐๖๖ ๑๕๖ ๔๖๑๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นางวรรณรัตน์

(นางวรรณรัตน์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา)

ผู้อำนวยการสถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

ประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนากฎหมายรัฐธรรมนูญ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑/โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๑๕

อีเมล research_occ@hotmail.com

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (Terms of reference)
เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

๑. หลักการและเหตุผล

ศาลรัฐธรรมนูญของประเทศไทยได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ในการเปลี่ยนจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งมีลักษณะเป็นองค์กรวินิจัยชี้ขาดกิจการเมืองอันประกอบไปด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งคือประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา และอัยการสูงสุด ซึ่งหากองค์กรชี้ขาดคดีรัฐธรรมนูญมีลักษณะเป็นองค์กรกิจการเมืองโดยองค์ประกอบ จะทำให้องค์กรดังกล่าวนี้ใช้ข้อพิจารณาทางการเมืองมากกว่าข้อพิจารณาทางรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมาย คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจึงหันไปยึดแนวทางซึ่งได้องค์ประกอบตลอดจนองค์กรที่จะชี้ขาดรัฐธรรมนูญเป็นศาล รวมทั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยังจะต้องเป็นตำแหน่งประจำ และการกำหนดให้องค์กรวินิจัยนี้มีสถานะเป็นศาล ศาลรัฐธรรมนูญก็จะต้องผูกพันตามรัฐธรรมนูญในบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับศาลเป็นการทั่วไปด้วย^๑ จนในที่สุดศาลรัฐธรรมนูญได้รับการจัดตั้งเป็นทางการและเริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ แม้ว่าหลังจากจัดตั้งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากเหตุการณ์รัฐประหารภายในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา แต่กระนั้นก็ตาม รัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาไม่ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช ๒๕๖๐ ก็ยังคงบัญญัติให้มีศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เป็นองค์กรสำคัญหนึ่งในระบอบการปกครองของไทยต่อเนื่องมา รวมไปถึงการปรับปรุงพัฒนาองค์กร กลไก ของศาลรัฐธรรมนูญในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นอำนาจหน้าที่ของศาล คุณสมบัติและกระบวนการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รวมตลอดถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับสถาบันทางการเมืองหรือองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

ท่ามกลางบรรยากาศของการปฏิรูปการเมืองที่เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จวบจนถึงปัจจุบันนับได้กว่า ๒๕ ปี ประกอบกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วจนบางครั้งไม่อาจคาดการณ์ได้ คงเป็นที่ยอมรับกันว่าการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างหลากหลายจากสังคมในวงกว้าง แม้ว่าจะได้แสดงบทบาทในการวินิจฉัยปัญหาที่สำคัญต่อบ้านเมืองเป็นจำนวนมาก แต่คราวใดที่ต่อวินิจัยตัดสินในเรื่องข้อพิพาททางการเมืองหรือกระทบต่อส่วนได้เสียของกลุ่มการเมืองหรือสังคมส่วนรวม การดำเนินการทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนใดในการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญจะกลายเป็นหัวข้อการสนทนาของบุคคลในทุกหมู่เหล่าในหลายพื้นที่เป็นประเด็นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นกระทุ้งในสื่อสังคมออนไลน์ เป็นประเด็นให้เกิดการประท้วงบนถนนหนทาง เป็นประเด็นให้เกิดการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ นานา ฯลฯ ถึงขนาด

^๑ รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๓ วันจันทร์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑๖๐. อังใน สมคิด เลิศไพฑูรย์, กฎหมายรัฐธรรมนูญ : หลักการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘) หน้า ๒๕๒-๒๕๓.

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์

มีการถามหาถึงความเป็นกลาง หรือเรียกร้องให้ยุบเลิกศาลรัฐธรรมนูญเลยทีเดียว^๒ ถ้าจะกล่าวว่ถ้าไม่นับรวมถึง รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีแล้ว น่าจะถือได้ว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นจุดรวมความสนใจของบรรดาผู้คน ในสังคมมากที่สุด ในบรรดาองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

หากนับจากเวลาที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกาศใช้บังคับ เวลาได้ล่วงเลย มาเป็นเวลากว่า ๖ ปี ที่ได้มีการพัฒนาปรับปรุงองค์กรและกลไกของศาลรัฐธรรมนูญครั้งล่าสุด แต่ยังไม่ปรากฏ ให้เห็นถึงข้อวิพากษ์วิจารณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรออกมาให้เห็น อยู่ตามสมควร อันสมควรนำความเห็นที่เป็นทางการและนำเสนอใจมากล่าวไว้ในประเด็นที่สำคัญโดยสังเขป

กรณีแรกเป็นข้อเสนอตามรายงานการศึกษา “ศาลรัฐธรรมนูญในรัฐเสรีประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑” ที่เสนอต่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยมี ศ.ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ เป็นหัวหน้าคณะผู้วิจัย โดยคณะผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะต่อศาลรัฐธรรมนูญไทยไว้ในบทสุดท้ายในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

การบัญญัติรับรองสถานะของศาลรัฐธรรมนูญในรัฐธรรมนูญนั้นควรที่จะได้บัญญัติรับรองไว้ใน หมวดว่าด้วย “ศาล” ร่วมกับศาลอื่น อันเป็นข้อพิจารณาเชิงระบบ เพื่อที่ว่าหลักการพื้นฐานอันสำคัญ ของความเป็นองค์กรตุลาการซึ่งบัญญัติไว้ในส่วนที่ ๑ บททั่วไปของหมวดนี้ จะได้นำมาใช้กับศาลรัฐธรรมนูญ และควรที่จะได้บัญญัติหลักประกันเรื่องงบประมาณของศาลรัฐธรรมนูญไว้ในทำนองเดียวกับศาลอื่น ตามแนวทางของบทบัญญัติมาตรา ๑๙๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อีกด้วย ซึ่งจะส่งเสริมสนับสนุนให้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะร่วมกันพัฒนาระบบงบประมาณของศาลให้มีกฎหมายเฉพาะอันจะก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ ของกระบวนการยุติธรรมทั้งสามทางได้อย่างแท้จริง^๓

สำหรับในเรื่องคุณสมบัติและการได้มาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรณีเรื่องของคุณสมบัติตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญนั้น มีข้อเสนอให้ลดจำนวนตุลาการซึ่งมีที่มาจากผู้พิพากษาในศาลฎีกาลงเหลือสองคนเท่ากับ จำนวนตุลาการศาลซึ่งมีที่มาจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และไปเพิ่มจำนวนตุลาการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สาขานิติศาสตร์เป็นสองคน โดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยหนึ่งคนมาจากสาขากฎหมายมหาชน ด้วยเหตุผลที่ว่าแม้การมีผู้พิพากษาอาชีพจะเป็นไปเพื่ออาศัยประสบการณ์มาช่วยในการพิจารณาวินิจฉัยคดี ในศาลรัฐธรรมนูญ แต่โดยที่ข้อพิพาทในศาลรัฐธรรมนูญมีลักษณะข้อพิพาททางการเมืองอยู่ด้วย การพิจารณา วินิจฉัยจึงเรียกร้ององค์ความรู้ไม่ใช่เพียงตัวบทกฎหมายเท่านั้น หากแต่ยังต้องการฐานในทางทฤษฎี หรือหลักการพื้นฐานทางกฎหมายในมิติต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา โดยเฉพาะพื้นฐานในทางกฎหมาย มหาชนซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ^๔ สำหรับในส่วนของการได้มา ซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น ได้มีข้อเสนอให้ปรับปรุงคุณสมบัติของบุคคลที่องค์กรอิสระจะแต่งตั้งให้เข้ามา ทำหน้าที่กรรมการสรรหา ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดไว้อย่างจำกัดจนเป็นปัญหาไม่อาจหาบุคคลเข้ามา ทำหน้าที่กรรมการสรรหาได้^๕

^๒ สมคิด เลิศไพฑูรย์, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๗๘.

^๓ บรรเจิด สิงคะเนติ และคณะ, ศาลรัฐธรรมนูญในรัฐเสรีประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑, รายงานการศึกษาเสนอต่อสำนักงานศาล รัฐธรรมนูญ (กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๖๖), หน้า ๕๓๗-๕๔๐.

^๔ เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๑-๕๔๒.

^๕ เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๓.

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญเป็นประเด็นเกี่ยวกับคดีสองประเภท คือ คดียุบพรรคการเมือง กับคดีร้องทุกข์ทางรัฐธรรมนูญ ในกรณีแรกนั้นมีข้อเสนอว่าอำนาจในการสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและควรกำหนดให้ยุบได้เฉพาะพรรคการเมืองกระทำการที่เป็นการทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญเท่านั้น กรณีการกระทำอื่น ๆ นอกจากนั้น ควรกำหนดมาตรการลงโทษในลักษณะอื่นๆ ตามความหนักเบาแห่งข้อหาของการกระทำนั้น ๆ และมีใช้การยุบพรรคการเมือง^๖ ในกรณีหลังหรือคดีร้องทุกข์ทางรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อจำกัดที่ทำให้ไม่อาจร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้หากเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่นหรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว” ซึ่งมีข้อเสนอให้มีข้อยกเว้นเพิ่มเข้าไปว่า “เว้นแต่จะเป็นกรณีที่มีความชัดเจนว่ามีประเด็นสำคัญอันอาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองคุ้มครอง” ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถเข้ามาพิจารณาได้แต่เฉพาะประเด็นสำคัญดังกล่าวนี้^๗

และสำหรับในประเด็นสุดท้ายอันอาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญและเป็นหัวใจหลักที่นำมาสู่การจัดทำข้อเสนอการทบทวนครั้งนี้ กล่าวคือ บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในสังคมไทย งานวิจัยดังกล่าวนี้เห็นว่าบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญไทยจัดเป็นศาลรัฐธรรมนูญแห่งหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ครบถ้วนสมบูรณ์เมื่อเทียบกับบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในหลายประเทศ แต่ยังคงขาดความเสถียรในความเชื่อมั่นของสังคม หากเป็นคดีที่เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายและคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชน สังคมค่อนข้างมีความเชื่อว่าศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาไปตามหลักกฎหมายและหลักการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น ๆ แต่หากเป็นคดีที่เกี่ยวกับข้อพิพาทขององค์กรทางการเมือง สังคมมีความเชื่อว่าศาลรัฐธรรมนูญมีแนวโน้มเอียงไปทางฝ่ายที่กุมอำนาจรัฐหรือรัฐบาล และหากเป็นคดีข้อพิพาทเกี่ยวกับการพิทักษ์หลักการพื้นฐานทางรัฐธรรมนูญ สังคมมีความเชื่อว่าศาลรัฐธรรมนูญมีแนวโน้มในการวินิจฉัยที่จะพิทักษ์หลักการพื้นฐานทางรัฐธรรมนูญแบบแนวคิดอนุรักษนิยม^๘ นอกไปจากนี้ ประเด็นที่สังคมมีแนวโน้มขาดความเชื่อถือต่อศาลรัฐธรรมนูญคือประเด็นทางรัฐธรรมนูญที่เป็นความขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐและกลุ่มทุนกับผลประโยชน์มหาชน กล่าวคือ คดีในลักษณะนี้ศาลรัฐธรรมนูญมีแนวโน้มในการตีความที่จะเอื้อประโยชน์เพื่อรัฐกับกลุ่มทุนมากกว่าที่จะตีความไปในทิศทางเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์มหาชน ซึ่งเป็นประเด็นที่มีผลกระทบกับประชาชนโดยทั่วหน้า^๙

หากได้พิจารณาทัศนะหรือแนวคิดต่อศาลรัฐธรรมนูญในอีกด้านหนึ่งตามที่ปรากฏในเอกสารร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับนายพริษฐ์ วัชรสินธุ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ) ซึ่งถูกเสนอต่อประธานรัฐสภาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยในส่วนของเหตุผลการปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญได้มีการกล่าวถึงไว้ ดังนี้

^๖ เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๔.

^๗ มาตรา ๔๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

^๘ เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๔.

^๙ เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๕.

^{๑๐} เพิ่งอ้าง, หน้า ๕๔๕ - ๕๔๖.

“....(๒) ศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีปัญหาเรื่องความชอบธรรมทางประชาธิปไตย องค์ประกอบและการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดปัจจุบันเชื่อมโยงไปถึงสถานะบัญญัติแห่งชาติและวุฒิสภามาบทยุติเฉพาะกาลที่แต่งตั้งโดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประกอบกับหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่มากจนเกินไป อีกทั้งยังมีบทบัญญัติจำนวนมากที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปหรือองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญนี้ได้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ก็มีผลเป็นที่สุดผูกพันทุกองค์กรทั้งหมดนี้ กระทั่งต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจให้ได้อย่างดุษฎีภาพ ส่งผลให้ศาลรัฐธรรมนูญกลายเป็นองค์กรที่ผูกขาดอำนาจในการชี้เป็นชี้ตายเรื่องในทางรัฐธรรมนูญทั้งหมด จนกลายเป็นองค์กรที่เป็น “เจ้าของ” รัฐธรรมนูญ อยู่เหนือ “รัฐธรรมนูญ” กลายเป็นผู้ทรงอำนาจสถาปนา รัฐธรรมนูญแทนที่ ประชาชนไปโดยปริยาย บทบัญญัติเหล่านี้ยิ่งส่งผลเป็นการเปิดช่องทางให้บุคคลทั่วไป สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนองค์กรตามรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ใช้ประโยชน์จากศาลรัฐธรรมนูญเป็น “เครื่องมือ” ในการกำจัดฝ่ายทางการเมืองตรงข้ามกับตนอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียใหม่ พร้อมกับจำกัดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนเคร่งครัดมากขึ้นเพื่อมิให้ศาลรัฐธรรมนูญกลายเป็นรัฐธรรมนูญเสียเอง ตลอดจนสร้างระบบตรวจสอบถ่วงดุลกับศาลรัฐธรรมนูญ....”^{๑๓}

ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวมีบทบัญญัติในหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมของความไม่น่าเชื่อถือทั้งในส่วนของกรอบการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ (อาทิเช่น กำหนดให้การใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญต้องคำนึงถึงอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย หลักการแบ่งแยกอำนาจ และหลักประกันสิทธิและเสรีภาพ^{๑๔} ห้ามการขัดขวางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ^{๑๕} การกำหนดคุณสมบัติตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (อาทิเช่น ต้องเป็นผู้ยึดมั่นในหลักนิติรัฐและไม่ฝักใฝ่เผด็จการ^{๑๖} ไม่เคยดำรงตำแหน่งในองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือฉบับชั่วคราว พ.ศ.๒๕๕๗ หรือประกาศ คมช. หรือประกาศ คสช.^{๑๗} หรือการกำหนดอายุขั้นต่ำให้ลดลงมาอีกห้าปี เหลือเพียงสี่สิบปีบริบูรณ์)^{๑๘} และกระบวนการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (กำหนดให้มีการเสนอชื่อและการคัดเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร เป็นจำนวน ๒ ใน ๓ ของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด) ^{๑๙}

นอกจากข้อคิดเห็นข้างต้น ยังมีตัวอย่างงานเขียนจากนักวิชาการในต่างประเทศที่มีข้อวิพากษ์วิจารณ์และตั้งคำถามถึงสถานะและบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญไทยในอีกหลายประเด็นที่สำคัญ อันได้แก่ ขอบอำนาจตุลาการภิวัตน์ (Judicial activism) ความเป็นอิสระ (Independence) ความเกี่ยวพัน

^{๑๓} ดู หลักการและเหตุผลของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ที่เสนอต่อประธานรัฐสภาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๔} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๐๐)

^{๑๕} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๑๕)

^{๑๖} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๐๒ (๓))

^{๑๗} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๐๓ (๒))

^{๑๘} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๐๒ (๒))

^{๑๙} ดู ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอฯ มาตรา ๒๐๑)

ทัศนดา 92/104 ปรีดี ๕/ ลิขิตภรณ์

ของศาลรัฐธรรมนูญกับการเมืองระดับมหภาค (Judicial involvements in megapolitics) ความคาดหวังของประชาชนต่อหลักนิติธรรม และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อศาลรัฐธรรมนูญ^{๓๘}

ในอีกแง่มุมหนึ่ง ปรากฏมุมมองของผู้มีประสบการณ์ในระบบบริหารราชการแผ่นดินและการเมืองการปกครองของไทยได้แสดงความคาดหวังต่อบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อพัฒนาการการเมืองการปกครองของไทยไว้สามประการที่น่าสนใจดังนี้คือ

ประการแรก ศาลรัฐธรรมนูญควรวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายถึงการบริหารบ้านเมืองถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อการบริหารบ้านเมือง การแก้ปัญหาทางตัน ประกอบการคำนึงถึงหลักนิติศาสตร์และหลักรัฐศาสตร์^{๓๙} ในระบอบประชาธิปไตยมีหลักสำคัญใหญ่ ๆ คือ หลักนิติรัฐ หลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการกระทำทางปกครองต้องกระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำของรัฐและการตรากฎหมายต้องกระทำพอสมควร หลักสุจริต หลักเหล่านี้ศาลสามารถเลือกมาสร้างหรือมาวินิจฉัยได้^{๔๐} เรื่องที่เป็นปัญหาทางการเมืองถกเถียงกันแล้วหาทางออกไม่ได้ เมื่อส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ทุกอย่างจะเข้ามาอยู่ในศาลแทนที่จะลงไปอยู่บนถนน แทนที่จะกลายเป็นความขัดแย้งทางการเมืองอันลุกลามไปในสังคม และอาจถึงขั้นก่อให้เกิดความสูญเสียความเสียหายได้มากมาย^{๔๑}

ประการที่สอง ศาลรัฐธรรมนูญควรจะเป็นกลไกที่ปรับแต่งรัฐธรรมนูญให้เดินต่อไปได้ แต่การที่จะทำหน้าที่อย่างนั้นได้ ต้องเปิดใจให้กว้างยอมรับกับภาระหน้าที่ที่หนักหนา ถ้าศาลรัฐธรรมนูญสามารถทำได้ เราจะมีรัฐธรรมนูญที่ได้รับการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปและสอดคล้องกับสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย^{๔๒} คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจะช่วยให้มีการแก้รัฐธรรมนูญได้บ่อย ๆ ถ้าไม่มีระบบ judicial review อยู่ในประเทศไทย เราจะเจอทางตันอยู่เรื่อย เมื่อเจอทางตันเราก็จะนึกถึงการแก้รัฐธรรมนูญ แต่เพราะเรามีศาลรัฐธรรมนูญ หลายเรื่องก็นึกว่าตันก็คลี่คลายไป ^{๔๓} เป็นการช่วยให้รัฐธรรมนูญสามารถที่จะพัฒนาต่อไปได้ไม่ให้มีการล้มลุกคลุกคลาน หากเมื่อไหร่ที่มีทางตันต้องแก้รัฐธรรมนูญเรื่อย ๆ ก็จะไม่ค่อยเหมาะสม ควรจะพิจารณาถึงประเด็นปัญหาเรื่องการตีความกฎหมาย ทำอย่างไรให้ไม่เกิดทางตันและประโยชน์จะตกอยู่แก่ประชาชน^{๔๔}

^{๓๘} Albert H. Y. Chen, Constitutional Courts in Asia : Western Origins and Asian Practice, in Constitutional Courts in Asia : A Comparative Perspective, edited by Albert H. Y. Chen & Andrew Harding, (Cambridge, Cambridge University Press, ๒๐๑๘) pp. ๒๐ - ๓๑.

^{๓๙} มีชัย ฤชุพันธุ์, วิเคราะห์ผลกระทบตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ, การบรรยายพิเศษ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๙ ณ ศาลรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพฯ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๔๙) หน้า ๙.

^{๔๐} กมลชัย รัตนสกววงศ์, วิเคราะห์ผลกระทบตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ, การบรรยายพิเศษ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ ศาลรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพฯ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๔๙) หน้า ๑๒๗ - ๑๒๙.

^{๔๑} บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, วิเคราะห์ผลกระทบตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ, การบรรยายพิเศษ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ณ ศาลรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพฯ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๔๙) หน้า ๙๕

^{๔๒} มีชัย ฤชุพันธุ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑-๑๒.

^{๔๓} วิษณุ เครืองาม, วิเคราะห์ผลกระทบตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ, การบรรยายพิเศษ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๘ ณ ศาลรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพฯ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๔๙) หน้า ๔๒.

^{๔๔} กมลชัย รัตนสกววงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๔-๑๑๕.

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

กมลชัย รัตนสกววงศ์ 26/10 วิจารณ์ จิตรารักษ์

ประการที่สาม ศาลรัฐธรรมนูญควรเปิดทางกว้างในการนำเรื่องมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญต้องรับรู้ความร้อนของเรื่องที่มาสู่ศาลรัฐธรรมนูญ อยากเห็นช่องทางที่กว้างขึ้นและเมื่อผ่านช่องทางนั้นมาแล้วถ้าศาลรับรู้ถึงความร้อนของเรื่อง บางทีปัญหาที่ติดตามมาหรือผลกระทบทางลบที่ติดตามมาอาจจะไม่รุนแรงอย่างที่เป็นอย่างในปัจจุบัน^{๒๔}

จากความเห็นหลากหลายที่มีต่อศาลรัฐธรรมนูญจะพบว่า หากไม่นับถึงข้อเสนอของคณะผู้วิจัยที่เสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญอันมีลักษณะของข้อเสนอเชิงนิติศาสตร์ด้วยการเสนอให้แก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์บางประการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ความเห็นที่ปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมก็ดี ความเห็นของนักวิชาการต่างประเทศก็ดี ความเห็นของผู้มีประสบการณ์ในระบบบริหารราชการแผ่นดินก็ดี หรือแม้แต่ความเห็นส่วนตัวของคณะผู้วิจัยต่อบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญก็ดี ล้วนมีลักษณะร่วมประการหนึ่งก็คือ ล้วนเป็นการตั้งคำถาม ความเป็นห่วงเป็นใย ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทหรือการทำงานของศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีผลต่อการพัฒนาสังคม ระบบการเมือง ระบบบริหารราชการแผ่นดิน และวิถีชีวิตที่ดีของประชาชนเป็นใจความสำคัญ อันเป็นข้อพิจารณาถึงบทบาทหรือการทำงานของศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมประการหนึ่ง และปรากฏการณ์เช่นนี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม ระบบการเมือง ระบบบริหารราชการแผ่นดิน ประชาชนทั้งโดยส่วนตัวและภาพรวมอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด หากบทบาทหรือการทำงานส่งผลกระทบต่อในทางที่ไม่พึงประสงค์ หรือก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธา ความไม่ไว้วางใจต่อองค์กรเป็นวงกว้างไปในทุกภาคส่วนแล้ว ท้ายที่สุดการตั้งคำถามถึงเหตุผลความจำเป็นแห่งการมีอยู่ขององค์กรย่อมไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงได้ อย่างไรก็ตามยังเข้าใจในเหตุผลความจำเป็นแห่งการมีอยู่ขององค์กรแล้ว ก็คงต้องถามว่าความคาดหวังของสังคมที่มีต่อบทบาทขององค์กร กล่าวคือ สังคมต้องการองค์กรที่ทำหน้าที่เช่นนี้ไปเพื่ออะไร ให้ทำหน้าที่อย่างไร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ประการใด เมื่อทราบถึงบทบาทขององค์กรแล้ว จึงจะมาถึงขั้นตอนการออกแบบโครงสร้างองค์กร อำนาจหน้าที่ การคัดสรรบุคคลเข้ามาดำเนินการ วิธีการดำเนินงาน และกลไกการควบคุมตรวจสอบการทำงาน เพื่อให้องค์กรทำหน้าที่บรรลุเป้าหมายซึ่งบทบาทขององค์กรที่คาดหวังไว้นั่นเอง

การศึกษาวิจัยที่ผ่านมามักจะพิจารณาทบทวนของศาลรัฐธรรมนูญตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งโดยศึกษาเปรียบเทียบกับองค์กรศาลรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ ซึ่งก็มีใช้เรื่องที่ผิดปกติประการใด แต่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบเชิงนิติศาสตร์โดยเฉพาะเจาะจงเพื่อค้นหาแนวทางที่ดีที่สุด (best practice) เพื่อเป้าหมายให้มีโครงสร้างองค์กรและกลไกการทำงานที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ที่มอบให้ไว้แก่องค์กร อย่างไรก็ตาม การที่องค์กรหนึ่งควรจะมีหน้าที่ มีโครงสร้าง กลไกการทำงาน บุคลากร เป็นอย่างไร ก็อาจที่จะเริ่มพิจารณาจากบทบาทขององค์กรได้เช่นกัน ในโอกาสที่ศาลรัฐธรรมนูญจัดตั้งมาเป็นเวลากว่า ๒๖ ปี สมควรที่จะได้มีการศึกษาตามแนวทางที่กล่าวข้างต้น กล่าวคือ ควรจะได้มีการศึกษาว่าจากประสบการณ์ของสังคมที่ผ่านมา ๒๖ ปี สังคมได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของศาลรัฐธรรมนูญ ได้รับรู้ถึงความเป็นไปต่าง ๆ เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ ได้รับรู้ถึงการทำงาน ได้รับรู้ถึงผลงาน ได้รับรู้ถึงผลกระทบหรือบรรดาควาวิจฉัยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ทำให้ปรากฏออกมา จากความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ สังคมมีความคิดเห็น มีปฏิกิริยา มีความคาดหวัง ความศรัทธา ทั้งในทางบวกและทางลบอย่างไร และต่อจากนี้ไป ด้วยบทเรียนที่ผ่านมา หากมีการกล่าวถึง

^{๒๔} มีชัย ฤชุพันธุ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓-๑๔.

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

นางนงนุช ฤชุพันธุ์ 26/12/2564 ประเสริฐ 5/11/2564 ดิษฐาเวธไชย

เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญแล้ว สังคมอยากให้ทุกอย่างคงไว้ไม่เปลี่ยนแปลง อยากยกเลิกอยากเปลี่ยนแปลง อยากเห็น อยากคาดหวังประการใด สิ่งใดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากศาลรัฐธรรมนูญบ้าง นั่นก็คือความคาดหวังที่มีต่อศาลรัฐธรรมนูญ อยากให้ศาลรัฐธรรมนูญในฐานะเป็นองค์กรสำคัญในสังคมมีบทบาทเช่นไรนั่นเอง

เมื่อได้มาซึ่งความคาดหวังในบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จากนั้นจึงจะนำมาสู่การออกแบบอำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร การคัดสรรบุคลากรเข้าทำหน้าที่ วิธีการทำงาน การบริหารจัดการ และการควบคุมกำกับ ตรวจสอบการดำเนินงาน ในลำดับต่อไป

๒. วัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย

๒.๑ ศึกษาสภาพพื้นฐานที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบบริหารราชการแผ่นดิน บทบาทของประชาชนในทางการเมือง ทั้งในปัจจุบันและที่คาดว่าจะพัฒนาไปในอนาคต

๒.๒ ศึกษาวิเคราะห์คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน และประชาชน

๒.๓ ศึกษาและวิเคราะห์บรรดาข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อบทบาทและการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ในการทำหน้าที่วินิจฉัยคดีรัฐธรรมนูญของศาลรัฐธรรมนูญที่เผยแพร่เป็นการทั่วไปและเข้าถึงได้

๒.๔ สำรวจความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางการเมือง ผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน นักวิชาการ ข้าราชการ และประชาชนที่มีต่อผลงานของศาลรัฐธรรมนูญในช่วงที่ผ่านมา รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางการเมือง นักการเมือง ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน และประชาชนในหัวข้อ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” (เพื่อกำหนดต้นแบบของบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญของไทย)

๒.๕ จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๔ รวมตลอดถึงหน้าที่อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ คุณสมบัติและการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ การบริหารงานและหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามบทบาทที่จะได้กำหนดขึ้น

๓. ขอบเขตการศึกษาวิจัย

๓.๑ การศึกษาสภาพสังคมและอื่น ๆ ตาม ๒.๑ ให้เริ่มจาก พ.ศ. ๒๕๔๐ (ปีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีศาลรัฐธรรมนูญเป็นคราวแรก)

๓.๒ การศึกษาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญตามข้อ ๒.๒ ควรจะได้มีการแบ่งกลุ่ม (เช่น อาจแบ่งกลุ่มตามอำนาจหน้าที่ หรือตามลักษณะผลกระทบของคำวินิจฉัย เป็นต้น)

๓.๓ การศึกษาตามข้อ ๒.๓ ขอให้รวมการศึกษางานวิชาการที่ใช้ภาษาอังกฤษ (หรือภาษาต่างประเทศอื่น ถ้ากระทำได้) โดยเฉพาะจากนักวิชาการชาวต่างประเทศด้วย

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

พิชญดนะ

วิภา

วิมล

จิราธรณี

๓.๔ การสำรวจความเห็นตามข้อ ๒.๔ และ ข้อ ๒.๕ ให้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยที่เห็นว่าเหมาะสม มีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการภายใต้กรอบเวลาดำเนินการวิจัย โดยกำหนดประเภทและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจเก็บข้อมูล โดยใช้หลักตามระเบียบวิธีวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอวิธีการสุ่มและดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ให้ครอบคลุมพื้นที่และประชากรในการศึกษานี้

๓.๕ จัดให้มีการประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษา และให้นำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมหรือสัมมนามาปรับปรุงผลการศึกษาให้สมบูรณ์โดยให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนภาคประชาชนเข้าร่วมในการประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาวิจัย

๓.๖ ให้ที่ปรึกษาจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ (Peer Review) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นต่อร่างรายงานการศึกษาที่ผ่านการประชุมหรือสัมมนา ตามข้อ ๓.๔ แล้ว โดยผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้นำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างรายงานการศึกษาก่อนเสนอให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตรวจรับ

๔. คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และองค์ประกอบของที่ปรึกษา

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีความต้องห้าม ดังนี้

๔.๑ คุณสมบัติของที่ปรึกษา

(๑) เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีหนังสือรับรองจากศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง ว่าไม่มีที่ปรึกษาเป็นผู้ให้บริการในงานที่จ้างนั้น

(๒) เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศ หรือนักวิชาการอิสระ หรือองค์กร/บริษัท ที่ปรึกษากฎหมายที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานวิจัยทางนิติศาสตร์ หรือ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมวิทยา และมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ

๔.๒ ลักษณะต้องห้าม

ไม่เป็นผูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

๔.๓ องค์ประกอบของคณะผู้ทำการศึกษา

ที่ปรึกษาและคณะ อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยบุคลากรที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) หัวหน้าโครงการ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านสังคมวิทยา หรือรัฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำวิจัย ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(๒) นักวิจัยหลักทางด้านสังคมวิทยาหรือรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป และนักวิจัยหลักทางด้านนิติศาสตร์ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป

(๓) ผู้ช่วยนักวิจัย มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปทางด้านรัฐศาสตร์หรือสังคมวิทยา จำนวน ๑ คน และผู้ช่วยนักวิจัย มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปทางด้านนิติศาสตร์ จำนวน ๑ คน

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

ศาสตราจารย์

วิเศษ

ปรีดี

วิเศษ

(๔) ผู้ประสานงาน จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นไป

ทั้งนี้ ตามข้อ (๒) (๓) และ (๔) ที่ปรึกษาสามารถนำเสนอได้มากกว่าที่กำหนด แต่จะต้องไม่กระทบกับวงเงินงบประมาณที่จะจ้าง

๕. ระยะเวลาการดำเนินการ

๑๒ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๖. งบประมาณ

๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน และประชาชน

๗.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อบทบาทการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ

๗.๓ ความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางการเมือง ผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน และประชาชนที่มีต่อผลงานของศาลรัฐธรรมนูญ

๗.๔ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” ในความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางการเมือง ผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน และประชาชน

๗.๕ ข้อเสนอของคณะผู้วิจัยเกี่ยวกับ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” รวมตลอดถึงหน้าที่อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ คุณสมบัติและการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ การบริหารงานและหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ

๘. วิธีการดำเนินงาน

ที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาตามขอบเขตการดำเนินงานที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดและจะต้องนำเสนอความก้าวหน้าและผลการศึกษารายงานการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๘.๑ ที่ปรึกษาต้องจัดส่งรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๑ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญจะต้องประกอบด้วย ร่างเค้าโครงรายบทที่มีรายละเอียดของบทนำที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจของที่ปรึกษาในประเด็นที่ศึกษา เนื้อหาของกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แผนการดำเนินงานโครงการ กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน

๘.๒ ที่ปรึกษาต้องจัดส่งรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๕ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญจะต้องประกอบด้วย เนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความคืบหน้าของการศึกษา ตลอดจนเนื้อหาที่เป็นบทวิเคราะห์และผลการศึกษาหรือ

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

นางสมพร

วิภาดา ปิ่นสุรินทร์

วิภาดา ปิ่นสุรินทร์

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในเบื้องต้น พร้อมทั้งจะต้องนำข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception report) ตามข้อ ๘.๑ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาขั้นกลางด้วย

๘.๓ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Draft Final report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๗ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่บทนำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษา บทวิเคราะห์ ผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ และการส่งร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ต้องดำเนินการก่อนการจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษา พร้อมทั้งต้องนำข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim report) ตามข้อ ๘.๒ มาปรับปรุงเป็นร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ด้วย

๘.๔ ที่ปรึกษาจะต้องจัดให้มีการประชุม/สัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ หรือทางรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ (Peer Review) จากสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชน ส่วนราชการ และนักวิชาการอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ดังกล่าว จะต้องเป็นผู้ที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบ ภายใน ๙ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง และต้องนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุม/สัมมนา และจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ตามข้อ ๘.๓ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์

๘.๕ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๑๑ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยต้องนำข้อเสนอแนะจากการประชุม/สัมมนา ตามข้อ ๘.๔ พร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ รวมทั้งเนื้อหาของบทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และบทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary) ด้วย

๘.๖ หลังจากที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ตามข้อ ๘.๕ เรียบร้อยแล้ว ที่ปรึกษาจะต้องส่งรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๒ ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลต้นฉบับ รายงานการศึกษาในรูปแบบไฟล์เอกสารเวิร์ด (Word) และรูปแบบไฟล์ PDF ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๙. เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงิน

เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง มี ๔ งวด ดังนี้

๙.๑ งวดที่ ๑ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ตามข้อ ๘.๑ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๒ งวดที่ ๒ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim Report) ตามข้อ ๘.๒ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๓ งวดที่ ๓ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ตามข้อ ๘.๓ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

กนกนท

น.ก.อ. ป.วิ.ร.

จิตรารัตน์

๙.๔ งวดที่ ๔ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ตามข้อ ๘.๖ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและได้รับการอนุมัติการเบิกจ่าย จาก เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะหักเงินประกันผลงานในแต่ละงวดเป็นเงินร้อยละ ๕ ของวงเงินค่าจ้าง ในแต่ละงวด และจะคืนเงินประกันทั้งหมดเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเห็นชอบรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) แล้ว

๑๐. การจัดทำข้อเสนอโครงการ

ที่ปรึกษาต้องจัดทำข้อเสนอโครงการ จำนวน ๕ ชุด โดยเอกสารข้อเสนอโครงการจะต้องประกอบด้วย สารสำคัญ ดังนี้

๑๐.๑ เอกสารหลักฐาน ให้แยกไว้นอกของข้อเสนอด้านราคาและของข้อเสนอด้านคุณภาพ โดยอย่างน้อย ต้องประกอบไปด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารแสดงสถานะทางกฎหมายของที่ปรึกษา อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นนิติบุคคล

(ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี)

(ข) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล หนังสือบริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อกรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) และบัญชีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (ถ้ามี)

(๑.๒) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นบุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล ให้ยื่นสำเนาบัตรประชาชนของผู้ยื่น สำเนาข้อตกลงที่แสดงถึงการเข้าเป็นหุ้นส่วน (ถ้ามี) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วน

(๑.๓) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นที่ปรึกษาร่วมกันในฐานะเป็นผู้ร่วมค้า ให้ยื่นสำเนาสัญญาของการเข้าร่วมค้า และเอกสารตามที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ของผู้ร่วมค้า แล้วแต่กรณี

(๑.๔) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ให้ยื่นสำเนาพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย และคำสั่งหรือประกาศแต่งตั้งอธิการบดี (การนำเสนอข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนอด้านราคา ต้องลงลายมือชื่อโดยผู้มีอำนาจของมหาวิทยาลัยนั้น หรือผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ)

(๑.๕) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ให้ยื่นสำเนาใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชน และคำสั่งหรือประกาศแต่งตั้งอธิการบดี (การนำเสนอข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนอด้านราคาต้องลงลายมือชื่อโดยผู้มีอำนาจของมหาวิทยาลัยนั้น หรือผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ)

(๒) หนังสือมอบอำนาจซึ่งปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมายในกรณีที่ที่ปรึกษามอบอำนาจให้บุคคลอื่น ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน หรือหลักฐานแสดงตัวตนของที่ปรึกษาในการเสนอราคาแทน

(๓) สำเนาหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาของศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง

(๔) เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ทั้งนี้ เอกสารหลักฐานที่เป็นสำเนาเอกสารให้ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาทุกหน้า

๑๐.๒ ข้อเสนอด้านคุณภาพจะต้องครอบคลุมขอบเขตของงานตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) เนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการขอบเขตของการศึกษาแนวความคิดขั้นตอนและวิธีดำเนินการแผนการดำเนินการโดยละเอียดรวมทั้งร่างเค้าโครงรายบทและบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิงเบื้องต้น

(๒) ผลงานและประสบการณ์ของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย โดยจะต้องระบุรายชื่อที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัยประวัติส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-สกุล คุณวุฒิการศึกษาตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ผลงานด้านการศึกษาวิจัย คุณสมบัติพิเศษหรือความเชี่ยวชาญ เป็นต้น ทั้งนี้ อาจแนบเอกสารหลักฐานดังกล่าวเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ได้

๑๐.๓ ข้อเสนอด้านราคาจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้

(๑) ค่าตอบแทนของบุคลากรแต่ละคน

(๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายโดยตรงต่าง ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร เป็นต้น

๑๑. ค่าปรับ

ในกรณีที่ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา ที่ปรึกษาต้องชำระค่าปรับวันละ ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) เว้นแต่กรณีที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา

๑๒. รูปแบบการอ้างอิง

การจัดทำบรรณานุกรม ตลอดจนการจัดพิมพ์รายงานการศึกษาวิจัยให้ที่ปรึกษาใช้รูปแบบการอ้างอิงตามระบบทูราเบียน (Turabian)

๑๓. หลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

๑๓.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาข้อเสนอโครงการของที่ปรึกษาเฉพาะรายที่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ แล้วจึงพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนในข้อเสนอด้านคุณภาพมากที่สุดและเสนอราคารวมหรือต่อรองราคาแล้วไม่เกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ในกรณีที่ที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพมากที่สุด แต่เสนอราคารวมเกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดและภายหลังจากการต่อรองราคาแล้วไม่สามารถให้ราคาภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนดได้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพมากที่สุดในลำดับถัดไปที่เสนอราคารวมไม่เกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

ในกรณีที่มิที่ปรึกษาได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพเท่ากัน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคัดเลือกจากข้อเสนอด้านราคา ซึ่งจะต้องเป็นราคาที่ต่ำกว่าและไม่เกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด และในกรณีที่ที่ปรึกษาทุกรายเสนอราคารวมเกินวงเงินงบประมาณของ

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

พิภพสมพร

วิภาดา

ปวิมล

จิตรานรงค์

โครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการต่อรองราคาโดยเรียงลำดับจากที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพสูงก่อน

๑๓.๒ เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนออื่นๆ จะพิจารณาข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนออื่นๆ ของที่ปรึกษาเฉพาะรายที่มีคุณสมบัติและเอกสารครบถ้วนถูกต้อง โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) คุณสมบัติและองค์ประกอบของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย (๑๐ คะแนน) พิจารณาจากวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำนวนบุคลากรที่ร่วมโครงการ

(๒) ประสบการณ์ของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย (๒๐ คะแนน) จะพิจารณาจากผลงานและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) วิธีการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน) พิจารณาจากคุณภาพของข้อเสนอที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา แนวความคิด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) รวมทั้งแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน วิธีการ และผู้รับผิดชอบ และสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

(๔) ข้อเสนอพิเศษอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (๑๐ คะแนน)

๑๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนากฎหมายรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๗๔๙ หรือ ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๑๕

ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

พิภพพงศ์

วิภาดา ปิณฑ,

วิภาดา ปิณฑ

เอกสารแนบท้าย (เพิ่มเติม)
หลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย
เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”
(วงเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

๑๓. หลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาข้อเสนอโครงการของที่ปรึกษาเฉพาะราย ที่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ แล้ว โดยคัดเลือกจาก ผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่านเกณฑ์ด้านคุณภาพแล้ว จากนั้นจึงคัดเลือกจากรายที่ได้คะแนนรวมด้านคุณภาพและด้านราคามากที่สุดใน การพิจารณาผู้ชนะการยื่นข้อเสนอจะพิจารณาให้คะแนนน้ำหนัก และอัตราส่วน ดังต่อไปนี้

๑๓.๑ เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอด้านคุณภาพกำหนดสัดส่วนของน้ำหนักในการให้คะแนน เพื่อใช้ในการประเมินการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอร้อยละ ๑๐๐ โดยต้องผ่านเกณฑ์คะแนนด้านคุณภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) คุณสมบัติของบุคลากร (ร้อยละ ๑๐)

- พิจารณาจากวุฒิการศึกษา
- พิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน

(๒) ประสบการณ์ของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย (ร้อยละ ๒๐)

- จะพิจารณาจากผลงานและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย

(TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) วิธีการดำเนินงาน (ร้อยละ ๖๐)

- พิจารณาจากคุณภาพของข้อเสนอที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา แนวความคิด
- พิจารณาจากขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR)
- พิจารณาจากแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน วิธีการ และผู้รับผิดชอบ และสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

(๔) ข้อเสนอพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ร้อยละ ๑๐)

- พิจารณาจากเสนอเพิ่มเติม เช่น เพิ่มเติมจำนวนประเทศที่จะศึกษา เป็นต้น

วิธีการประเมิน...

12/10/17

ประเสริฐ

จิตรประณี

วิธีการประเมินและการให้คะแนน

(๑) คุณสมบัติของบุคลากร (ร้อยละ ๑๐)

โดยที่ปรึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดคุณวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของบุคลากรหลักของแต่ละคนที่ได้รับผิดชอบโครงการ พร้อมเอกสารหลักฐานอ้างอิง โดยมีคะแนนรวมทั้งสิ้น ๑๐๐ คะแนน ซึ่งผู้ประเมินจะให้คะแนนแก่ผู้ยื่นข้อเสนอ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

- พิจารณาจากด้านประสบการณ์การทำงาน คะแนนรวมทั้งสิ้น ๖๐ คะแนน
 - พิจารณาจากด้านวุฒิการศึกษาซึ่งเป็นสาขาวิชาเดียวกันกับที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด คะแนนรวมทั้งสิ้น ๔๐ คะแนน
- โดยพิจารณาให้คะแนนกับที่ปรึกษา จำนวน ๕ รายการ ดังนี้

(๑) ที่ปรึกษา/หัวหน้าโครงการ คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมี

ประสบการณ์การทำงาน ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

ลำดับ	รายการ	ประสบการณ์ (ปี)	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน					
					ด้านประสบการณ์ (๓๐ คะแนน)			ด้านวุฒิการศึกษา (๒๐ คะแนน)		
					มากกว่า ๑๕ ปี	มากกว่า ๑๐ ปี	มากกว่า ๕ ปี	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	
๑)	ที่ปรึกษา/หัวหน้าโครงการ	๕	ปริญญาโท	ทางด้านสังคมวิทยา หรือรัฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์	๓๐ คะแนน	๒๕ คะแนน	๒๐ คะแนน	๑๕ คะแนน	๒๐ คะแนน	๑๐ คะแนน

[Handwritten signature]

(๒) นักวิจัยหลัก...

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

(๒) นักวิจัยหลัก จะต้องมีความรู้ระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านกฎหมายหรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

ลำดับ	รายการ	ประสบการณ์ (ปี)	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน			
					ด้านประสบการณ์ (๒๕ คะแนน)		ด้านวุฒิการศึกษา (๑๕ คะแนน)	
					มากกว่า ๑๐ ปี	มากกว่า ๕ ปี	น้อยกว่า ๕ ปี	ปริญญาโท
๒)	นักวิจัยหลัก (คนที่ ๑)	๐	ปริญญาโท	ทางด้านสังคมวิทยา หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์	๑๒.๕ คะแนน	๑๐ คะแนน	๗.๕ คะแนน	๕ คะแนน
	๒. นักวิจัยหลัก (คนที่ ๒)	๐	ปริญญาโท	ทางด้านนิติศาสตร์	๑๒.๕ คะแนน	๑๐ คะแนน	๗.๕ คะแนน	๕ คะแนน

(๓) ผู้ช่วยนักวิจัย จะต้องมีความรู้ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทางด้านกฎหมายหรือรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์

ลำดับ	รายการ	ประสบการณ์ (ปี)	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน			
					ด้านประสบการณ์ (๕ คะแนน)		ด้านวุฒิการศึกษา (๕ คะแนน)	
					มากกว่า ๑๐ ปี	มากกว่า ๕ ปี	น้อยกว่า ๕ ปี	ปริญญาตรี
๓)	๑. ผู้ช่วยนักวิจัย (คนที่ ๑)	๐	ปริญญาตรี	ทางด้านรัฐศาสตร์ หรือสังคมวิทยา	๒.๕ คะแนน	๒ คะแนน	๑.๕ คะแนน	๒ คะแนน
	๒. ผู้ช่วยนักวิจัย (คนที่ ๒)	๐	ปริญญาตรี	ทางด้านนิติศาสตร์	๒.๕ คะแนน	๒ คะแนน	๑.๕ คะแนน	๒ คะแนน

(๒) ประสบการณ์...

Handwritten signature

Handwritten signature

ปลัด.

Handwritten signature

(๒) ประสิทธิภาพของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย (ร้อยละ ๒๐)

จะพิจารณาจากผลงานและประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยที่ปรึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดผลงานและประสิทธิภาพ พร้อมเอกสารหลักฐานอ้างอิง เช่น หนังสือรับรองผลงาน สำเนาสัญญาของโครงการที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา เป็นต้น

ผลงานของที่ปรึกษา ที่ปรึกษามีผลงานการจ้างที่ปรึกษาด้านการศึกษาวิจัยทางด้านกฎหมายและเป็นผลงานที่เป็นคู่สัญญาโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชนที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เชื้อถือ หรือเคยเป็นคู่สัญญากับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ร้อยละ ๒๐)

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน		
จำนวนผลงาน/ โครงการของที่ปรึกษา	วงเงินผลงาน/โครงการ	คะแนน
ไม่มีการยื่นผลงาน/โครงการ		๐
๑	น้อยกว่า ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๑๐
	ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๒๐
	ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๓๐
๒	ทั้ง ๒ ผลงาน/โครงการ น้อยกว่า ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๔๐
	มี ๑ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๔๒.๕
	ทั้ง ๒ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๔๕
	มี ๑ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๔๗.๕
	ทั้ง ๒ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๕๐
๓ ผลงานขึ้นไป	ทุกโครงการ น้อยกว่า ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๘๐
	มี ๑ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๘๒.๕
	มี ๒ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๘๕
	มี ๓ ผลงาน/โครงการ ขึ้นไป ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๙๐
	มี ๑ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๙๒.๕
	มี ๒ ผลงาน/โครงการ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๙๕
	มี ๓ ผลงาน/โครงการ ขึ้นไป ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๑๐๐

(๓) วิธีการดำเนินงาน...

พิภพ

วิเศษ

อภิสิทธิ์

วิเศษ

จิตกร

(๓) วิธีการดำเนินงาน (ร้อยละ ๖๐)

- พิจารณาจากคุณภาพของข้อเสนอที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ ขอบเขตของการศึกษา วัตถุประสงค์ และแนวความคิดและทฤษฎี
- พิจารณาจากขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR)
- พิจารณาจากแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน วิธีการ และผู้รับผิดชอบ และสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

(๓.๑) พิจารณาจากคุณภาพของข้อเสนอที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา และแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ ๓๐)

เกณฑ์การพิจารณาที่ให้คะแนน	คะแนน	วิธีการประเมิน
(๑) เนื้อหาของข้อเสนอ มีรายละเอียด ครบถ้วนทั้ง ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑. สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลตามข้อกำหนด การศึกษาวิจัย (TOR) ๒. สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา ๓. เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา อย่างครบถ้วน ๔. แสดงให้เห็นถึงแนวคิดและทฤษฎีที่จะศึกษาอย่าง ชัดเจนและครบถ้วน	๑๐๐	ผู้ประเมิน (คณะกรรมการ ดำเนินการจ้างฯ) จะพิจารณา จากเอกสารข้อเสนอการ ศึกษาวิจัยตามที่ปรึกษาฯ ได้ยื่นข้อเสนอมา
(๒) เนื้อหาของข้อเสนอ มีรายละเอียด ๓ ประเด็น	๗๕	
(๓) เนื้อหาของข้อเสนอ มีรายละเอียด ๒ ประเด็น	๕๐	
(๔) เนื้อหาของข้อเสนอ มีรายละเอียด ๑ ประเด็น	๒๕	
(๕) เนื้อหาของข้อเสนอไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการศึกษาวิจัย	๐	

พิภพ

พิภพ

(๓.๒) พิจารณา...

พิภพ

พิภพ

(๓.๒) พิจารณาจากขั้นตอน วิธีการดำเนินงานและแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน วิธีการและผู้รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด (ร้อยละ ๓๐)

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน				วิธีการประเมิน
๑. รายละเอียด แผนงานของ ที่ปรึกษา (ร้อยละ ๑๐)	การแบ่งเนื้อหา	รายละเอียด	คะแนน	ผู้ประเมิน (คณะกรรมการ ดำเนินการจำฯ) จะพิจารณาจาก เอกสารข้อเสนอ การศึกษาวิจัย ตามที่ที่ปรึกษา ได้ยื่นข้อเสนอมา
	มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน	๑๐๐	
	ไม่มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน	๘๐	
	มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน แต่ยังไม่ครบถ้วน	๖๐	
	ไม่มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ครอบคลุมวัตถุประสงค์และ ขอบเขตการดำเนินงานแต่ ยังไม่ครบถ้วน	๔๐	
	มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน	๒๐	
	ไม่มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นรายบท	ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน	๐	
๒. ความ สอดคล้อง กับระยะเวลา ที่กำหนด (ร้อยละ ๑๐)	รายละเอียด		คะแนน	
	ครบถ้วนตามวิธีการดำเนินงานและระยะเวลาที่กำหนด ในข้อกำหนดการศึกษาวิจัย ข้อ ๘		๑๐๐	
	วิธีการดำเนินงานครบถ้วนแต่ไม่สอดคล้องกับระยะเวลา ที่กำหนด		๕๐	
	วิธีการดำเนินงานไม่ครบถ้วน		๓๐	
	ไม่สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน		๐	
๓. วิธีปฏิบัติ และ ผู้รับผิดชอบ แผนงาน (ร้อยละ ๑๐)	รายละเอียด		คะแนน	
	ขั้นตอนการดำเนินงานมีชื่อผู้รับผิดชอบและวิธีปฏิบัติชัดเจน ทุกขั้นตอน		๑๐๐	
	มีชื่อผู้รับผิดชอบและวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน แต่ยังไม่ ครบถ้วน		๕๐	
	ไม่มีชื่อผู้รับผิดชอบและวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนอย่าชัดเจน		๐	

12/๒๕๖๒
พ.ค.๒๕๖๒
ป.วิ.๒๕๖๒
(๔) ข้อเสนอพิเศษ...
จิตรพรหม

(๔) ข้อเสนอพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ร้อยละ ๑๐)

- โดยที่ปรึกษาได้ข้อเสนอพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนด ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาจากเสนอเพิ่มเติม ตัวอย่างเช่น เพิ่มเติมจำนวนประเทศที่จะศึกษา เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาที่ให้คะแนน	คะแนน	วิธีการประเมิน
๑) เพิ่มเติมจำนวนประเทศที่จะศึกษา จำนวน ๒ ประเทศ ขึ้นไป หรือ อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์กับการศึกษาวิจัยฯ ที่คณะกรรมการฯ เห็นว่าเหมาะสม	๑๐๐	ผู้ประเมิน (คณะกรรมการดำเนินการจ้างฯ) จะพิจารณาจากเอกสารข้อเสนอการศึกษาวิจัยตามที่ปรึกษาฯ ได้ยื่นข้อเสนอมา ตัวอย่างเช่น เพิ่มเติมจำนวนประเทศที่จะศึกษา เป็นต้น
๒) เพิ่มเติมจำนวนประเทศที่จะศึกษา จำนวน ๑ ประเทศ	๕๐	
๓) ที่ปรึกษาไม่มีข้อเสนอพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด	๐	

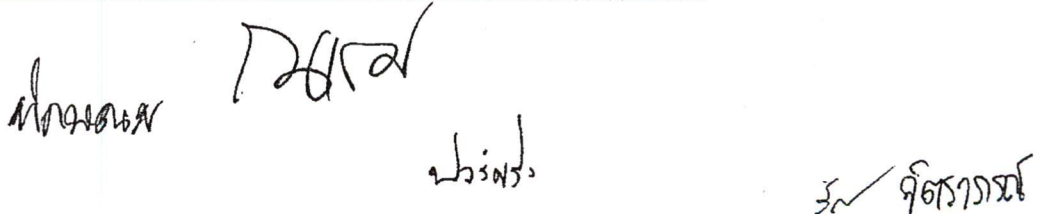
๑๓.๒ เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอด้านราคา กำหนดสัดส่วนของน้ำหนักในการให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การพิจารณาที่ให้คะแนนด้านราคา	คะแนน
๑) ผู้เสนอราคาต่ำสุด	๑๐๐
๒) ผู้เสนอราคารายอื่นลำดับรองลงมาจะได้คะแนนตามสัดส่วน คิดจากสูตรการคำนวณ ดังนี้ $100 - \left(\frac{\text{ราคาของผู้เสนอรายอื่น} - \text{ราคาของผู้เสนอราคาต่ำสุด}}{\text{ราคาของผู้เสนอราคาต่ำสุด}} \times 100 \right) = \dots \text{คะแนน}$	

๑๓.๓ การคิดคะแนนรวมด้านคุณภาพและด้านราคา

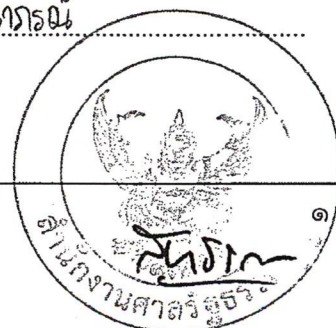
คะแนนด้านคุณภาพและด้านราคามีคะแนนเต็มรวม ๑๐๐ คะแนน โดยมีอัตราส่วนระหว่างคะแนนรวมด้านคุณภาพและด้านราคา ดังนี้

- (๑) คะแนนด้านคุณภาพ ร้อยละ ๘๐
- (๒) คะแนนด้านราคา ร้อยละ ๒๐

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่ายการจ้างที่ปรึกษา

๑. ชื่อโครงการ โครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”
๒. หน่วยงานเจ้าของโครงการ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนากฎหมายรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๓. วงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔. วันที่กำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ณ วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๗
เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕. ค่าตอบแทนบุคลากร ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ๕.๑ ประเภทที่ปรึกษา สาขากฎหมาย หรือสาขาวิจัยและประเมินผล หรือสาขาการบริหารและพัฒนาองค์กร หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์
- ๕.๒ คุณสมบัติที่ปรึกษา
- (๑) หัวหน้าโครงการ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านสังคมวิทยาหรือรัฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำวิจัย ไม่น้อยกว่า ๕ ปี
- (๒) นักวิจัยหลักทางด้านสังคมวิทยาหรือรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป และนักวิจัยหลักทางด้านนิติศาสตร์ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป
- (๓) ผู้ช่วยนักวิจัย มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปทางด้านรัฐศาสตร์หรือสังคมวิทยา จำนวน ๑ คน และ ผู้ช่วยนักวิจัย มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปทางด้านนิติศาสตร์ จำนวน ๑ คน
- (๔) ผู้ประสานงาน จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นไป
- ๕.๓ จำนวนที่ปรึกษา (อย่างน้อย) ๖ คน
๖. ค่าใช้จ่ายตรง (ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายบุคลากร) ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ (ถ้ามี) บาท
๘. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ บาท
๙. รายชื่อผู้รับผิดชอบกำหนดราคากลาง/ค่าใช้จ่าย/ดำเนินการ/ขอบเขตการดำเนินการ (TOR)
- (๑) นางสาวทัศนภร ลิกะไชย ผู้อำนวยการสถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา *ทัศนภร*
- (๒) นายณเรศ บัวเกศ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนากฎหมายรัฐธรรมนูญ *ณเรศ*
- (๓) นายปวิศร จันท์แท้ เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ *ปวิศร*
- (๔) นางสาวรัญญ์วรัตน์ โพธิ์ชัย นักวิชาการศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการ *รัญญ์วรัตน์*
- (๕) นางสาวจิตราภรณ์ โสตถิกุล นักวิชาการศาลรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ *จิตราภรณ์*

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่ายการจ้างที่ปรึกษา

๑๐. ที่มาของการกำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง)
- (๑) หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางการจ้างที่ปรึกษา ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๖/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา
 - (๒) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
 - (๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
 - (๔) แนวทางการจ้างที่ปรึกษา ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/ว ๑๒๐๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่องแนวทางการจ้างที่ปรึกษา
 - (๕) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เรื่อง แนวทางหลักเกณฑ์ราคากลางสนับสนุนทุนอุดหนุน การวิจัยในภาครัฐและเอกชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
 - (๖) หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษาล่าสุด ตามหนังสือ สำนักบริหารหนี้สาธารณะกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๙๑๐/ว ๔๔ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

๒๖/๑๖

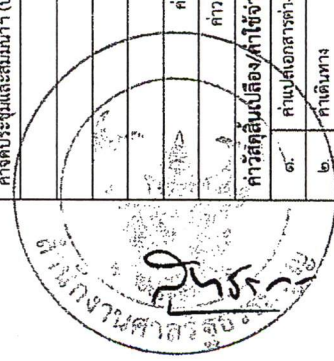
ปลัดกระทรวง

ปลัดกระทรวง

๒
จิรากร วัชรกุล

ตารางการจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการ
โครงการศึกษาวิจัย “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” (เงินงบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

รายการ	วุฒิการศึกษา	สาขา	ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (๑)	หน่วย	กน/เดือน (๒)	คำนวณราคาตาม			หมายเหตุ	
							Basic salary (บาท) (๓)	อัตราคูณค่าตอบแทน (๔)	ราคาต่อหน่วย (บาท) (๕)		วงเงินรวม (บาท)
ค่าใช้จ่ายบุคลากร											
บุคลากรหลัก											
๑. ที่ปรึกษา/หัวหน้าโครงการ	ปริญญาโท	สังคมวิทยา หรือนิติศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์	๕	๑	คน	๑๒	๒๐,๐๐๐	๒.๖๔	-	๖๓๓,๖๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
๒. นักวิจัยหลัก (๑)	ปริญญาโท	สังคมวิทยา หรือนิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์	-	๑	คน	๑๒	๑๐,๐๐๐	๒.๖๔	-	๓๓๖,๘๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
๓. นักวิจัยหลัก (๒)	ปริญญาโท	นิติศาสตร์	-	๑	คน	๑๒	๑๐,๐๐๐	๒.๖๔	-	๓๓๖,๘๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
บุคลากรสนับสนุน											
๑. ผู้ช่วยนักวิจัย (๑)	ปริญญาตรี	รัฐศาสตร์ หรือสังคมวิทยา	-	๑	คน	๑๒	๗,๐๐๐	-	--	๘๔,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
๒. ผู้ช่วยนักวิจัย (๒)	ปริญญาตรี	นิติศาสตร์	-	๑	คน	๑๒	๗,๐๐๐	-	-	๘๔,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
๓. ผู้ประสานงาน	ปวช. ขึ้นไป		-	๑	คน	๑๒	๕,๔๐๐	-	-	๖๔,๘๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓) X (๔)
วงเงินรวม ๑,๕๐๐,๐๐๐											
ค่าใช้จ่ายตรง											
การจัดทำรายงาน											
๑. จัดพิมพ์				๘	เล่ม				๑,๐๐๐	๘,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
๒. จัดพิมพ์				๘	เล่ม				๒,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
๓. จัดร่างสมบรูณ์				๘	เล่ม				๒,๕๐๐	๒๐,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
๔. จัดสมบรูณ์				๘	เล่ม				๓,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
๕. ฉบับสมบรูณ์				๒	เล่ม				๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
ค่าใช้จ่ายประชุมและสัมมนา (ประมาณ ๕๐ คน) (กรณีสถานที่เอกชน)											
				๘	คน				๖,๕๐๐	๖,๕๐๐	กรณีที่พัก
				๕๐	คน				๖๐๐	๓๐,๐๐๐	กรณีไม่ครบมื้อ
				๕๐	คน				๕๐	๒,๕๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
				๑	ห้อง				๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
				๕๐	ชุด				๒๐๐	๑๐,๐๐๐	วงเงินรวม (๑) X (๒) X (๓)
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ											
๑. ค่าหนังสือสารต่างประเทศ										๑๖๐,๐๐๐	(หมายเหตุ)
๒. ค่าเดินทาง				๘	คน				๑๒,๐๐๐	๙๖,๐๐๐	(หมายเหตุ)
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิ				๓	คน				๑๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	(หมายเหตุ)
๔. ค่าถ่ายเอกสาร				๑๒	เดือน				๓,๐๐๐	๓๖,๐๐๐	(หมายเหตุ)
วงเงินรวม ๕๐๐,๐๐๐											
ค่าใช้จ่ายบุคลากร + ค่าใช้จ่ายตรง ๒,๐๐๐,๐๐๐											
เป็นเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐											

๕ - ติดต่อกอง
 ปิ่น
 ๒๖/๑๖

ข้อปฏิบัติสำหรับที่ปรึกษาในการยื่นข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย
เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย”

๑. ที่ปรึกษาจะต้องยื่นของข้อเสนอโครงการฯ ฉบับจริง จำนวน ๑ ชุด พร้อมสำเนาอีก ๔ ชุด ซึ่งประกอบด้วย (๑) ของข้อเสนอด้านราคา (๒) ของข้อเสนอด้านคุณภาพ และ (๓) เอกสารหลักฐานแสดงสถานะทางกฎหมายของที่ปรึกษา โดยให้แยกออกเป็น ๒ ของ ดังนี้

- ของที่ ๑ คือ (๑) ของข้อเสนอด้านราคา
- ของที่ ๒ คือ (๒) ของข้อเสนอด้านคุณภาพ และ (๓) เอกสารหลักฐานแสดงสถานะทางกฎหมายของที่ปรึกษา

๑.๑ ข้อเสนอด้านราคา ต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

- (๑) ค่าตอบแทนของบุคลากรแต่ละคน
- (๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายโดยตรงต่าง ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร เป็นต้น

๑.๒ ข้อเสนอด้านคุณภาพ อย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) หนังสือมอบอำนาจซึ่งปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย ในกรณีที่ที่ปรึกษามอบอำนาจให้บุคคลอื่น ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน หรือหลักฐานแสดงตัวตนของที่ปรึกษาในการเสนอราคาแทน
- (๒) สำเนาหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาของศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
- (๓) รายละเอียดและขอบเขตงานจ้าง
- (๔) เอกสารเพิ่มเติมอื่น ๆ

๔.๑ ประวัติการศึกษา ผลงาน ประสบการณ์การทำงาน ความสามารถและความเชี่ยวชาญของที่ปรึกษา

๔.๒ วิธีการ/เทคนิคในการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และแผนดำเนินงาน รายละเอียดแนวคิด/แผนงาน/แนวทางในการปฏิบัติงาน

๔.๓ กรอบแนวคิดในการปฏิบัติงานที่แสดงถึงมาตรฐานและความมีจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิจัย

๔.๔ หนังสือรับรองตนเองของที่ปรึกษาว่าไม่เป็นบุคคลที่ถูกดำเนินคดีหรือถูกกล่าวหา ร้องเรียนในเรื่องจรรยาบรรณของนักวิจัยและการคัดลอกข้อมูลผลการวิจัยหรือผลงานทางวิชาการ

๔.๕ ข้อเสนอเพิ่มเติมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในขอบเขตของงานที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง (ถ้ามี)

๔.๖ เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงผลงานและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยที่ปรึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดผลงานและประสบการณ์ พร้อมเอกสารหลักฐานอ้างอิง เช่น หนังสือรับรองผลงาน สำเนาสัญญาของโครงการที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามเอกสารแนบท้าย (เพิ่มเติม) หลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” (วงเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

๑.๓ เอกสารหลักฐานแสดงสถานะทางกฎหมายของที่ปรึกษา อย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นนิติบุคคล

(ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(ข) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล หนังสือบริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อกรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) และบัญชีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (ถ้ามี) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(๒) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นบุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ให้ยื่นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่น สำเนาข้อตกลงที่แสดงถึงการเข้าเป็นหุ้นส่วน (ถ้ามี) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง

(๓) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นที่ปรึกษาร่วมกันในฐานะเป็นผู้ร่วมค้า ให้ยื่นสำเนาสัญญาของการเข้าร่วมค้า และเอกสารตามที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ของผู้ร่วมค้า แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ให้ยื่นสำเนาพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย และคำสั่งหรือประกาศแต่งตั้งอธิการบดี (การนำเสนอข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาต้องลงลายมือชื่อ โดยผู้มีอำนาจของมหาวิทยาลัยนั้น หรือผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ)

(๕) ในกรณีที่ปรึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ให้ยื่นสำเนาใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และคำสั่งหรือประกาศแต่งตั้งอธิการบดี (การนำเสนอข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาต้องลงลายมือชื่อโดยผู้มีอำนาจของมหาวิทยาลัยนั้น หรือผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ)

(๖) เอกสารเพิ่มเติมอื่น ๆ (ถ้ามี)

๖.๑ สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์

๖.๒ สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ ต้องระบุถ้อยคำไว้ว่า “ขอรับรองว่าถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ” แล้วให้อธิการบดีหรือผู้มีอำนาจลงนามในฐานะที่ปรึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลังลงชื่อรับรองได้ข้อความในเอกสารฉบับจริงทุกแผ่น

๒. ให้จัดทำหนังสือนำเสนอโครงการ ถึงประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา โดยวิธีคัดเลือก โดยในหนังสือนำส่งดังกล่าวจะต้องให้อธิการบดีหรือผู้มีอำนาจลงนามในฐานะที่ปรึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง เป็นผู้ลงนามและสามารถส่งได้เพียง ๑ ข้อเสนอเท่านั้น

๓. ข้อเสนอโครงการที่ประสงค์จะยื่นต่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๕ ชุด ตามข้อ ๑ ให้ดำเนินการตามข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ข้อ ๑๐ และเจ้าหน้าที่ของถึงประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก โครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับบริบทของการเมืองไทย” ให้ชัดเจน ส่งไปยังกลุ่มงานพัสดุ สำนักบริหารกลาง ชั้น ๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ โดยให้ใส่วงเล็บมุมของด้านล่างขวาว่า “ข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย”

๔. ผู้ที่มีความประสงค์จะยื่นข้อเสนอสามารถยื่นได้ ๒ ช่องทาง ได้แก่ ช่องทางที่ ๑ นำข้อเสนอมายื่นเองภายในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ กลุ่มงานพัสดุ สำนักบริหารกลาง ชั้น ๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ หรือช่องทางที่ ๒ ส่งข้อเสนอโครงการฯ ทางไปรษณีย์ โดยขอให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนพิเศษ (EMS) ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เท่านั้น โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะถือวันที่ประทับตราไปรษณีย์ต้นทางภายในพฤษภาคมที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ภายในเวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นวันส่งข้อเสนอโครงการ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณา ข้อเสนอโครงการที่ส่งให้สำนักงานฯ ภายหลังจากวัน และเวลาดังกล่าว
